

že podle dikce zákona sborový soud má rozhodnouti právě o své předmětné příslušnosti, kdežto u okresního soudu stačí rozhodnutí ve věci vůbec.

Podle rozhodnutí Vážný 217, 2641, jakož i podle neuveřejněného rozhodnutí R I 482, R I 427/1927, Rv II 899/29 a Rv I 1458/1934 předpokládá předpis šu 45 I j. n., že sborový soud rozhodl o své příslušnosti po jednání (nikoli a limine) výrokem, t. j. usnesením současně s rozsudkem nebo odděleně, podle rozhodnutí Rv II 802/33 stačí pro použití předpisu šu 45 I j. n., když (odvolací soud) rozhodl i jen v důvodech, že je příslušný v první stolici sborový soud (zde tedy nešlo ani o rozhodnutí sborového soudu první stolice). Podle rozhodnutí Rv I 1349/34 pak stačí, i když soud přiznal svou příslušnost mlčky tím, že rozhodl ve věci samé. K tomuto výkladu se nyní připojil plenární senát nejvyššího soudu, jemuž byla věc předložena, a z důvodu účelnosti přešel znění zákona (§ 6 obč. zák.), zkoumal vůli zákonodárcovu a došel k názoru, že zákonodárce chtěl dáti stranám lepší kautelu právní bezpečnosti, a takovou jest vždy sborový soud, i když patří věc před okresní soud. (Nejvyšší soud přehlédl, že mnohdy místní znalost okresního soudce jest důvodem, proč je spíše povolán spor rozsouditi, a že úvahy plenárního senátu nebudou vyhovovati tam, kde jde o kolisi jurisdikce kausální a obecné.) Nicméně jest s tím počítati, že nejen strana nemůže dáti podnět k přezkoumání příslušnosti v takových případech, nýbrž ani soud vyšší stolice nemůže na nepřislušnost vzíti zřetel z moci úřední, pokud bude dopadati zásada, vyslovená řečeným plenárním rozhodnutím. Jest to usnesení plenárního senátu z 12. června 1936, č. pres. 977/36, uveřejněné ve Věstníku mi-

nisterstva spravedlnosti č. 7—8/1936 tohoto znění:

»Uznal-li krajský soud svou příslušnost, byť i jen tím, že rozhodl ve věci samé, nelze rozsudek napadati proto, že jest příslušný soud okresní.«

Plenární usnesení nemluví o kolisi mezi sborovým soudem obecným a kausálním, avšak i na ni jistě se bude tato zásada vztahovati, poněvadž na ni se vztahuje tentýž předpis šu 45 — I j. n.

Plenární rozhodnutí má tím větší důležitost, že podle nového znění šu 528 (zák. č. 251/1934) rekursy proti rozhodnutí soudu II. stolice v otázce příslušnosti jsou nepřípustné, ať jde o dvě konformní rozhodnutí, či o rozhodnutí změnovací.

Rozpor mezi finanční správou a nejvyšším správním soudem.

Majetkové převody mezi živými

a) jež slouží k tomu, aby předešly dědické posloupnosti, nebo jež se jeví jako odbytné za budoucí dědické právo,

b) nebo jež nutno započísti podle §§ 788 a 790 obč. zák. při dědění po zůstaviteli, zejména tudíž poskytnutí věna nebo výbavy (§ 1231 obč. zák.).

Osobou, která jest k tomu po zákonu povinna, mají býti podle § 31, čís. 1 cís. nař. 278/1915 ř. z. posuzovány jako dary kat exochen, jejichž zpoplatnění stanoví § 30 téhož cís. nař. V roce 1920 bylo vydáno známé novelisující ustanovení (poznámka 6 vl. nař. č. 53/20 Sb. z. a n. k provedení § 3 zák. č. 31/1920 Sb. z. a n.), podle něhož »dary« přesahující hodnotu 2000.— Kč, podléhají zpoplatnění daní darovacích i bez listinného osvědčení nejen při nemovitostech, ale i při movitostech.

Nejvyšší správní soud vztahoval

tato novelisující ustanovení jen na »dary« kat exochen, o nichž mluví § 30 cís. nař. č. 278/1915 ř. z., nikoli však na bezúplatné majetkové převody, které nejsou dary v pravém smyslu, nýbrž které jest podle § 31, č. 1 téhož cís. nař. »jako dary« jen »posuzovati«. Judikatura nejvyššího správního soudu se na tomto výkladu již dávno ustálila, finanční správa však stále žádala vyměřování darovacích poplatků. Veřejnost obviňovala finanční správu z nemorálnosti, neboť přes konstantní judikování nejvyšším správním soudem finanční úřady měly příkaz, postupovati proti tomuto výkladu zákona, a pokoušeti se o to, zda předpis se nestane pravoplatným, případně měly příkaz, jednati s poplatníkem a slevovati mu (až dvojnásobné) zvýšení poplatku, vyměřené pro domnělé zkrácení poplatku, pro případ, že se podrobí, a tím způsobem dosahovati něčeho, nač fiskus nárok neměl. V mnoha případech skutečně tímto způsobem dosáhla finanční správa, že poplatník se nebránil včas nebo vůbec. Fiskalisté naproti tomu odůvodňovali postup finanční správy tím, že má býti vyvolána revise názoru nejvyššího správního soudu a z toho důvodu že jest zapotřebí předložiti celou otázku nejvyššímu správnímu soudu znovu, s novým odůvodněním, vypracovaným doc. Dr. J. Siblíkem, a nastíněným v Slovníku veřejného práva, svazek 3, str. 211—212 a podrobně uveřejněným v Právniku 1933, str. 73—89 a 105—126.

Tím došlo konečně k tomu, že otázka byla předložena odbornému finančnímu plenu nejvyššího správního soudu, a toto usnesením z 8. VI. 1936, č. pres. 444/36 setrvalo na výkladu dosud nejvyšším správním soudem zastávaném, a vyslovalo, že majetkové převody shora uvedené ve smyslu § 31, č. 1 cís. nař. č. 278/1915 ř. z. nepodléhají darovací

dani tehdy, když o nich nebyla listina zřízena.

Ani dnes ovšem není finanční správa povinna přizpůsobiti se právnímu názoru nejvyššího správního soudu. Teprve snad připravovaná osnova o reformě nejvyššího správního soudu přinese více jistoty, až stěžovatel bude míti nárok na to, aby mu finanční správa platila útraty spojené se sporem před nejvyšším správním soudem, v němž finanční správa podlehne.

Ručení za škody způsobené trolleybusy.

Trolleybus jest vozidlo, které se pohybuje po zemi, avšak nikoliv po kolejnicích, a jest poháněno živelní silou, kterou odbírá s vrchního vedení elektrického. Nemá tedy »vlastní pohon« a nemůže volně jeti ve větší vzdálenosti od vrchního vedení. Trolleybusové spoje byly v Praze nedávno zavedeny a počínají býti stále ve větší oblibě.

Trolleybusy nejsou železnicemi (nepohybují se po kolejích), proto zákon o ručení železnic se na ně nevztahuje.

Trolleybusy však také nejsou motorovými vozidly (srov. výpočet v §u 1 zák. č. 81/35, Hoffmann-Netík, Zákon o jízdě motorovými vozidly, 1935, str. 10), proto se na ně nevztahují ani předpisy o odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.

Trolleybusy nevznášejí se ve vzduchu, a proto samozřejmě ani zákon o škodách způsobených provozem letadel nepřichází v úvahu.

Přesto, že trolleybusy ve svých účincích a ve své nebezpečnosti nejsou nikterak za autobusy, lze se domáhati náhrady škod jimi způsobených jen podle obecných předpisů občanského zákoníka. Může se státi, že k náhradě škody bude povinen jen